

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji

KGP – 4114-004-02/2014

I/14/006

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	I/14/006 – Wykorzystanie dotacji celowych na finansowe wsparcie inwestycji
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji
Kontrolerzy	1. Zdzisław Kaszuba, główny specjalista kp., upoważnienie do kontroli nr 92481 z dnia 21 listopada 2014 r. 2. Piotr Piątkiewicz, główny specjalista kp., upoważnienie do kontroli nr 92491 z dnia 26 listopada 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 1-4)
Jednostka kontrolowana	IBM Global Service Delivery Centre Polska Sp. z o.o., 54-424 Wrocław, ul. Muchoborska 8.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Michał Tłaczała, Prezes Zarządu. (dowód: akta kontroli str. 5 - 22)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

W ocenie NIK¹, IBM Global Service Delivery Centre Polska Sp. z o.o.² w 2014 r. wypełniła zobowiązania wynikające z umowy³ wsparcia finansowego inwestycji polegającej na utworzeniu Zintegrowanego Ośrodka Usług IT w Katowicach⁴, udzielonego w ramach *Programu wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011-2020*. Spółka utworzyła ustaloną liczbę nowych miejsc pracy. Zaawansowanie finansowe inwestycji – według stanu na dzień 30 listopada 2014 r.⁵ – wynosiło 71%. IBM prawidłowo wykonywała inne zobowiązania przewidziane umową.

Kontrola wykazała wprowadzić nieprawidłowości polegające na trzykrotnym wykazaniu w sprawozdaniu przekazanym Ministrowi Gospodarki jednej z kwot wydatków inwestycyjnych oraz na błędnym wykazaniu w tym samym sprawozdaniu otrzymanego od dostawcy rabatu jako kosztu. Powyższe błędy nie miały jednak wpływu na stopień realizacji tych zobowiązań umownych, od których uzależnione jest otrzymanie wsparcia.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Realizacja zobowiązań Spółki w zakresie zatrudnienia i nakładów inwestycyjnych.

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z umową Spółka zobowiązała się m.in. do utworzenia w ZOU w Katowicach – najpóźniej do dnia 31 grudnia 2016 r. – co najmniej 2 000 nowych miejsc pracy, w tym 1 901 dla osób z wyższym wykształceniem, oraz do poniesienia kosztów inwestycji w wysokości co najmniej 15 713,9 tys. zł. W 2014 r. IBM miała utworzyć

¹ NIK stosuje ocenę opisową lub trójstopniową skalę ocen – pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dalej także: IBM lub Spółka.

³ Nr IV/11/P/1504/2830/14/DIW z dnia 24 lutego 2014 r. Dalej także: umowa.

⁴ Dalej także: ZOU lub Inwestycja.

⁵ Wraz z nierozliczonymi zobowiązaniami.

750 nowych miejsc pracy, w tym 713 dla pracowników z wyższym wykształceniem. W umowie nie został określony harmonogram ponoszenia nakładów inwestycyjnych. Umowa przewiduje udzielenie Spółce przez Ministra Gospodarki wsparcia w łącznej wysokości 12 900 tys. zł, w tym w 2014 r. – 4 837,5 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 23 - 43)

1.1. Wykonanie harmonogramu zatrudniania pracowników

Do dnia 30 listopada 2014 r. Spółka utworzyła 813 nowych miejsc pracy (w przeliczeniu na pełne etaty), w tym 768 dla osób z wyższym wykształceniem. Wszystkie zatrudnione osoby spełniały kryteria zaliczenia do „pracujących” w rozumieniu umowy, tzn. stosunek pracy z tymi osobami nawiązany został na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu. Część z osób zatrudnionych na nowych miejscach pracy (279 według stanu na dzień 31 sierpnia 2014 r.) była już uprzednio zatrudniona w Spółce, m.in. na stanowiskach utworzonych w ramach wsparcia otrzymanego na podstawie umowy z dnia 9 listopada 2010 r.⁶ Przeniesienie tych osób do pracy przy nowym projekcie (objętym umową z 24 lutego 2014 r.) skompensowane zostało zatrudnieniem w ich miejsce nowych pracowników. Oznacza to, że Spółka spełniła warunki otrzymania w 2014 r. wsparcia w kwocie 4 837,5 tys. zł, przekazanego przez Ministra Gospodarki w dniu 7 listopada 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 139 - 271)

1.2. Wykonanie zobowiązań w zakresie zadeklarowanych nakładów inwestycyjnych

Spółka od dnia rozpoczęcia realizacji inwestycji do dnia 31 sierpnia 2014 r. (data pierwszego, przewidzianego w umowie, sprawozdania okresowego przekazanego Ministrowi Gospodarki) poniosła nakłady inwestycyjne w wysokości 8 404,4 tys. zł. Do dnia 30 listopada 2014 r. zaciągnięte, nierozliczone zobowiązania związane z inwestycją (wg niezapłaconych przez IBM faktur) wyniosły dodatkowo 2 734,5 tys. zł. Kontrola dobranych celowo pięciu faktur o najwyższej wartości za okres od czerwca 2013 r.⁷ do końca sierpnia 2014 r. wykazała, że wydatki wykazane w fakturach mają faktyczny związek z realizowaną inwestycją.

(dowód: akta kontroli str. 44 - 116)

Ustalone
nieprawidłowości

Nie stwierdzono.

Ocena cząstkowa

Pozytywna.

2. Prawdliwość i terminowość sprawozdań z realizacji umowy

Opis stanu
faktycznego

W dniu 30 września 2014 r. Spółka, dochowując terminu ustalonego § 2 ust. 1 umowy, złożyła Ministrowi Gospodarki *Sprawozdanie finansowo-rzeczowe za okres od dnia rozpoczęcia realizacji Inwestycji do dnia 31 sierpnia 2014 r.* W *Sprawozdaniu* Spółka wykazała kwotę poniesionych nakładów inwestycyjnych w wysokości 8 548,2

⁶ Umowa podpisana w związku z uchwałą Rady Ministrów Nr 149/2010 z dnia 14 września 2010 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Wsparcie finansowe inwestycji realizowanej przez IBM Global Services Delivery Centre Polska Sp. z o.o. we Wrocławiu, pod nazwą: Centrum usług wspólnych IT – IDC (Integrated Delivery Center), w latach 2010 – 2013”.

⁷ Okres realizacji inwestycji obejmuje czas od daty podjęcia robót budowlanych lub złożenia pierwszego zamówienia, nie wcześniejszej jednak niż data wydania przez Ministra Gospodarki Listu Intencyjnego, o którym mowa w punkcie C Preambuły (29 maja 2013 r.).

tys. zł oraz liczbę 738 utworzonych miejsc pracy. W *Sprawozdaniu* zawarte było również (zgodnie z umową) oświadczenie o przewidywanym utworzeniu do końca 2014 r. 18 miejsc pracy oraz o planowanym poniesieniu nakładów inwestycyjnych (350 tys. zł). Minister Gospodarki zatwierdził *Sprawozdanie* w dniu 28 października 2014 r.

akta kontroli, str. 117 - 132)

Ustalone
nieprawidłowości

Dane wykazane w powyższym sprawozdaniu Spółki nie były w pełni zgodne z faktycznie poniesionymi nakładami inwestycyjnymi. Zawyżono w nim wartość poniesionych nakładów inwestycyjnych łącznie o 144 tys. zł.

Spółka omyłkowo trzykrotnie ujęła w sumie wykazanych nakładów inwestycyjnych wartość faktury nr 5114012004 z dnia 4 stycznia 2014 r. na kwotę 69,6 tys. zł (pozycje w sprawozdaniu 11, 15 i 40).

Ponadto, w poz. 13 i 14 jako poniesiony koszt inwestycji błędnie ujęto rabaty udzielone IBM przez dostawcę okablowania strukturalnego. Były to faktury korygujące F1/KOR/2014 z dnia 11 marca 2014 r. na kwotę brutto 0,9 tys. zł i F2/KOR/2014 z dnia 11 marca 2014 r. na kwotę brutto 1,9 tys. zł, za które Spółka dodatkowo zapłaciła dostawcy, zamiast potrącić z bieżących płatności. Dostawca zwrócił Spółce środki z tytułu nadpłaconych faktur.

Ocena częściowa

Pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

3. Wykonywanie innych zobowiązań wynikających z postanowień umowy o udzielenie wsparcia.

Opis stanu
faktycznego

Spółka prowadziła wyodrębnioną ewidencję księgową wydatków związanych z realizacją inwestycji w Katowicach, stosując Zakładowy Plan Kont (World Wide Chart of Accounts) pozwalający pokazać sytuację finansową jednostek zlokalizowanych na całym świecie w tym samym układzie oraz umożliwiający konsolidację ksiąg Grupy IBM.

W 2014 r. do czasu zakończenia kontroli przez NIK przedstawiciele Ministerstwa Gospodarki nie kontrolowali Spółki, gdyż zgodnie z § 3 umowy kontrole będą przeprowadzane w latach 2015 – 2017. W 2015 r. (30 kwietnia) upływa też pierwszy termin złożenia okresowej informacji o wysokości zapłaconych podatków (§ 2 pkt 2 umowy).

IBM przekazywał Ministrowi Gospodarki na każde pisemne wezwanie informacje i wyjaśnienia na temat realizacji inwestycji, w tym przedkładał dokumenty lub ich poświadczone kopie.

(akta kontroli str. 133 - 138)

Ustalone
nieprawidłowości

Nie stwierdzono.

Ocena częściowa

Pozytywna.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r.

o Najwyższej Izbie Kontroli⁸, wnosi o dokonanie stosownej korekty *Sprawozdania rzeczowo-finansowego obejmującego okres od dnia rozpoczęcia inwestycji do 31 sierpnia 2014 r.* i przekazanie jej Ministrowi Gospodarki.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek poinformowania
NIK o sposobie wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 12 stycznia 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Gospodarki,
Skarbu Państwa i Prywatyzacji

Dyrektor
Sławomir Grzelak
/-/

Kontroler
Piotr Piątkiewicz
główny specjalista kp.

/-/

⁸ Dz. U. z 2012 r., poz.82 ze zm.